

עינויו של טאנטאלוס

האגדה היוונית

העניש האל צאוס את טאנטאלוס, מלך לוד, על עוונותיו בצורה אכזרית במיוחד.

טאנטאלוס נאלץ לעמוד בנחל, שמימי הגיעו עד צווארו. מעל לראשו היו תלויים הפירות האסיסיים ביותר, אך בכל פעם שהתכופף כדי לשתות, נסוגו המיים. וכל פעם שהרים את ידו כדי לקטוף פרי, התרומם הפרי אל מחוץ לטווח זרועו. כמה אנשים בישראל דמו השבוע למלך מעונה זה.

שולי הפיסגה. עלה על כולם, בלי ספק, חיכ יצחק רפאל.

כמה פעמים בחייו הגיע רפאל עד לשולי הפיסגה, שאלה הוא שואף להיות על בישורא. ובכל פעם, ברגע האחרון ממש, נשמטה רגלו. והוא התגלגל במידרון. כאשר היה עסקן מצליח, באו הפיר-סומים על חייו ומעשיו, קילקלו את הסי-כויים. דויד בן-גוריון לא הסכים לכללו כשר בממשלתו.

לאחר מכן הגיע לדרגת סגן שר-הבריאות, והיה לכל הדעות שר-בפועל מצויין. באה פרשת-השוחד של בית-החולים תל-גיבורים, והרסה את סיכויו להיות לשר. השבוע הגיע, סוף-סוף, רגלו האחת כבר דרכה בפיסגה, ואו נשמש שוב. ירוח רפאים. יום לפני המינוי הצפוי התעוררה רוח-רפאים מעברו. יהודה שפי-גל, נאשם תל-גיבורים, שיגר מיכתב ל-גולדה, תבע ממנה לבל למנותו לשר. ה-

אם אתה דוגל בשיוני שיטת הבחירות: עיין בתוצאות הבחירות בבריטניה!

בדיחה אנגלית

לשנות את שיטת-הבחירות — ומייד! השיטה הקיימת היא כלי תידמוקרטיה ובלתי-נסכנת! שיי טתי-הבחירות הקיימת עושה את רצון-הבוחר פלסטר! שיטת-הכי חירות הקיימת אינה מאפשרת שיהטון יציב!

מזה שנים נשמעה קריאה זו בישראל, מפי עסקנים ואנשי-רוח, שמאסו בשיטת-הבחירות היחסית הקיימת בישראל. הם הציגו לעי-מתה את השיטה האיראית: הבריטית.

השבוע נשמעה אותה קריאה עצמה מפי כל — אנשי ימין, שמאל ומרכז — בבריטניה עצמה.

בדיחה

של בחירות

אילו רצה כמאי בעל חוש-הומור להציג פארסה, שתחשוף בתמונה אחת את כל האבסורד שבשיטה הבריטית, לא יכול היה לארגן בחירות אחרות מאלה שהתקיימו השבוע באיים הבריטיים.

השיטה הבריטית היתה תמיד מסלפת. אך הפעם הגיע הסילוף לשיא.

בריטניה היא מולדת שיטת-הבחירות האישית-האזורית, ללא פשרה. בכל אזור בחירה נבחר איש אחד — המועמד הויר-בה בקולות הרבים ביותר. לא דרוש לו רוב. בכל אזור אובדים כל הקולות הנתי-תנים לכל המועמדים האחרים — אף אם אלה מהווים את רוב הקולות באזור. לכן קורא לעיתים קרובות בבריטניה שמיפלגה אחת זוכה במיעוט קולות, אך ברוב המנדטים ובשילטון — ואילו ירי-תה, שקיבלה את רוב הקולות, זוכה

אנאטומיה של סילוף

המיפלגה	קולות בקדמי (מיליונים)	מנדאטים כפרלמנט	אחוז בקדמי	אחוז כפרלמנט
שמרנים	11.9	296	38.3	46.6
עבודה	11.6	301	37.5	47.4
ליברלים	6	14	19.3	2.2
אחרים	1.5	24	4.9	3.8

לעומת 14 מנדאטים של הליברלים! מדיע? מיפלגות קטנות אלה הן בעלות אופי מחזוי מובהק — לאף מניס סקוטיים, וולשיים וצפון-איר-יים. ריכוזן הקולות באיזורים כרי-חיים נתן להם ייצוג מעבר לכוי-חם של הליברלים. אולם גם הם קופחו: לעומת 5% של הקולות, הם זכו רק ב-3.8% של הכסאות.

האליל

שהכזיב

ייעצק הטמון בעצם מהותה של שיטת הבחירות האישית-אזורית אינו בגדר חידוש, אם כי תוצאות אלה מבלי-טות אותו באור חזק במיוחד. אולם מצדיקי השיטה הביאו, כנגדו, ני-מוק אחר: השיטה הזאת מאפשרת שיל-טון יציב, ומונעת פיצול הכוחות. הצדק מוקרב על מייבחה היציבות, הדרוש לשיל-טון דמוקרטי.

טענה זו הופרכה פעמים ללא-ספור בי-ארצות אחרות. למשל: בצרפת ובאיטליה קיימים, זה בצד זה, שיטת-בחירות אי-שית-אזורית וריכוזי מיפלגות, שאינו גור-פל מזה הקיים בישראל. עכשיו הופרכה הטענה ככריי-טניה עצמה.

למרות העיוות הגמור המתבטא בחלוי-קת המנדאטים בפרלמנט בעל 635 החברי-רים, לא השיגה אף מיפלגה אחת את הרוב הדרוש של 318 מנדאטים!

אך לא די בכך. הבוחרים הצליחו להקים פרלמנט כזה, שגם שתיים מבין שלוש המיפלגות העיקריות אינן יכולות להקים ממשלה. גם אם יצטרפו הליברלים לקוא-ליציה עם הלייבור (315 קולות) או אם השמרנים (310) — אז לא ייווצר רוב.

לשון-המאזניים הוא בידי מיפלגות קטני-טנות וח"כים בודדים — לאומנים הרור-צים בפרישה של סקוטלנד או וילס מן הממלכה, או בשילטון-בית איזורי, או בי-שילטון-דיכוני פרוטסטנטי בצפון אירלנד.

בה כשעה שישראל אחוזה בידי משבר ממשלתי הגובל בנחור, גור-צר אותו המצב עצמו בבריטניה. שתי שיטות בחירות — והתוצאה היא אותה התוצאה בדיוק.

יש רק הבדל אחד: בישראל לפחות ניתן ייצוג שווה לכל הבוחרים (מילכד אלה שרשימותיהם לא עברו את אחוז החסימה). בבריטניה חוגגות האינדלמוטי-יה ואיי-היציבות את ניצחונן על ערימה ענקית של מיליוני קולות אבודים. הצדק חוקרב על מייבחה שר-אריה שהכזיב.

זכו ב-38.3% של הקולות, וזכו ב-46.6% של הכסאות בפרלמנט. מיפלגת-העבודה, שזכתה ב-37.5% של הקולות, זכתה ב-47.4% של הכסאות בפרלמנט!

הקורבן העיקרי של השיטה הוא הגוף שזכה בבחירות אלה בהישג המר-שים ביותר, הליברלים וזכו ב-19.3% מן הקולות, עלייה של פי שניים וחצי. אולם הם זכו רק ב-2.2% מן הכסאות בפר-למנט — 14 מנדאטים. כלומר: למעלה מחמישה מיליון קולות ליברליים אבדו! מה קרה לקולות הליברליים? כעשרות איזורי-בחירה, הגיעו הי-נציגים הליברליים למקום השני —

הנורים הבריטים שגדמו לבחירות המגוחכות

בשהם דוחקים הצידה את המועמד של אחת משתי המיפלגות הגדו-לות. אך רק ב-14 איזורים הגיעו הליברלים למקום הראשון. במיספר הקולות, הגיעו הליברלים ל-מחצית קולות מיפלגת-העבודה. אך בי-מיספר המנדאטים, הגיעו רק ל-14. לעומת 301 של מיפלגת-העבודה!

במיעוט של מנדאטים. לא כל כך חשוב כמה קולות קיבלה מיפלגה, אלא איך מפוזרים הקולות האלה.

השבוע הודגמה תופעה זו בצורה חותכת: מיפלגתו השמרנית של ראשי-הממשלה היוצא, ארווארד הית, קיבלה 11.9 מיליון קולות, לעומת 11.6 מיליון קולות של מיפי-

מאשים שפיגל פרצוף בראי

מיכתב, שלא פורסם, הכיל האשמות אפי-לות נגד רפאל.

היה זה משהו נבזי למדי — מכיוון שאותו שפיגל עצמו סירב להעיד נגד רפאל, כאשר הובא למישפט. שתיקתו גר-מה לזיכויו רפאל. הכל האמינו אז שר-המפד"ל שיחדה אותו בהבטחות או בצורה אחרת.

אחרי שהכשיל את מהלך הדיון, התעורר שפיגל לפתע השבוע, כדי לנקום את נקמ-תו ברפאל, על רקע מעורפל אך שפל. נראה שרפאל התגבר גם על כך, הוא התכנס עם חבריו-לסיעה במרחף הכנסת, להחליט סופית על הצטרפות לממשלה. למרות הוויכוח על „מיהו יהודי“, התכנס לות הרבנות הראשית וצו מטעם בית-דין רבני שני. המיכשול האחרון נעלם — כאשר...

לפתע נפוצה שמועה איומה. באולם הי-סמוך, בו התכנסה סיעת המערך, הודיעה גולדה מאיר שהיא לא תרכיב את הממ-שלה. הטלוויזיה הנציחה את הבעת-פניו הגדהמת ברגע שגודע לו על כך מפי אברהם עופר.

מלכה כשר ורם. במצב דומה היו עוד כמה יהודים טובים.

יצחק רבין עמד על סף מישרר-המשך בעמוד 21)